

det dog ikke er ganske de samme Grunde, som gjøre, at jeg maa stemme imod det. For mig ligger Vægten mindre paa, at der findes Eghed Sted mellem Kongeriget og Monarchiet, end paa, om Foranstaltningen er hensigtsmæssig eller ikke, og i saa Henseende maa jeg bemærke, at jeg anseer det for virkelig hensigtsmæssigt, at disse smaa Obligationer forsvinde af vor Statsgjæld. For de ganske smaa Summer, som Folk kunne lægge tilside, synes den naturlige Anvendelse at maatte være, at de indsendes til Sparekasser eller lignende Instituter og derigjennem komme i Circulation, f. Ex. ved Udlaan i faste Eiendomme, eller paa hvilken som helst anden Maade, disse Instituter ville anvende Pengene paa. Jeg skal derfor stemme imod Vædringsforslaget til § 2; det forekommer mig, at der ikke er nogen sær Grund til at drage Pengene bort fra Prioritetsudlaan og over i Statspapirshandelen, og det er dog aabenbart, at hver 25 Rd., hvorfor der udstedes en Obligation, ikke kan anvendes til Prioritetslaan. Ved Lovens 1ste Behandling har jeg angivet de vigtigste af de Grunde, der have ledet mig til at stille Vædringsforslaget til § 7; den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgfreds (N. Hage) var af en afvigende Mening og fremkom da med nogle Ytringer, hvorover jeg nu haaber at kunne faae nærmere Forklaring. Han bad saaledes Thinget lægge Mærke til, „at naar en Stat har sine Indtægter og Udgifter paa en ordentlig Fod og punktlig betaler sine Renter, saa er der ikke Spørgsmaal om, hvorvidt den i Forveien skulde lidt Mere eller Mindre, den vil dog med Lethed kunne faae Laan, hvorimod en Stat, der ikke skulde en Skilling i Rationalgjæld — og vi have nærliggende Exempler derpaa — kan have stor Banfærlighed ved paa en nogenlunde taalelig Maade at blive hørt paa Pengemarkedet; den maa betale langt Mere end de) der nu engang ere paa Markedet og ere bekjendte som vederhæftige og ordentlige Folk.“ Saaledes udtalte den ærede Rigsdagsmand sig. Jeg skal gjerne indrømme, at de leilighedsvisse Optegnelse med Hensyn til Afslutningen af Statslaan i de sidste Aar, hvoraf jeg tilfældigvis er i Besiddelse, vistnok neppe kunne sammenlignes med den Kjendskab til de

factiske Forhold, som den ærede Rigsdagsmand formodentlig maa være i Besiddelse af, siden han er fremkommen med de citerede Ytringer. men de Optegnelser, jeg har, staae dog i Bestemt Modstrid til disse Ytringer, og jeg troer saaledes, at den ærede Rigsdagsmand vil finde det billigt, at jeg ønsker en nærmere Anthydning af, hvilke nærliggende Stater det er, han sigter til, og i hvilken Grad han mener, at disse Laan have været afsluttede paa uforbeholdt Vilkaar. Min Grund til at ønske, at Thinget og Regjeringen maatte gaae ind paa, at den i mit Forslag omtalte Bemhndigelse maatte blive givent, er væsentlig den, at den forekommer mig at være en naturlig Følge af en vis Fordring, der idelig fremkommer saavel her i Salen som i Udvalg, og som har fuld Berettigelse, nemlig Fordringen om, at vore Administrationsomkostninger skulle indskrænktes til det absolut Nødvendige; men skal denne Fordring fyldestgøres, saa er det ogsaa nødvendigt, at man ikke gjør Administrationens Arbejde større end absolut nødvendigt. Jeg har nu havt Leilighed til at see for tidligere Aar Statsgjældsregnskaberne for hele Monarchiet og for senere Aar Regnskaberne for Kongerigets særlige Statsgjæld, og jeg har derved faaet at see, at det med Hensyn til Administrationens Arbejde ikke alene kommer an paa Statsgjældens Form, nemlig med Hensyn til om det er Couponsobligationer eller ikke, men at det i mange Retninger gjør en stor Forskjel i Henseende til Arbejdets Omfang, om Statsgjælden bestaaer i een Art Obligationer eller ikke, om det er een Gjældspost eller flere Gjældsposter. Det kommer mindre an paa Størrelsen end paa Antallet af de enkelte Gjældsposter; thi der er visse Dele af Arbejdet, der ligefrem vore med Antallet af Gjældsposterne, og derimod meget lidt forandres paa Grund af disse Gjældsposters Størrelse. Iøvrigt troer jeg, at der ogsaa kan tænkes Forhold, hvor det vilde være ønskeligt for Regjeringen at have en saadan Bemhndigelse, som mit Vædringsforslag gaaer ud paa at give den; men jeg indrømmer villigt, at jeg ikke kan vente, at de ærede Medlemmer skulle have en saa særlig og ubetinget Tillid til mine Ord, at det ikke skulde udøve en væsentlig Indflydelse, hvis enten den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valg-